

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในละครโทรทัศน์ ที่ออกอากาศระหว่างเดือนเมษายน ถึง พฤษภาคม พุทธศักราช 2537 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในละครโทรทัศน์
2. เพื่อเปรียบเทียบเนื้อหาด้านจริยธรรมในละครโทรทัศน์ ทั้งทางบวกและทางลบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ละครโทรทัศน์ที่แพร่ภาพทางสถานีโทรทัศน์ทั้ง 4 สถานี ในช่วงเวลา 20.00 - 22.00 น. จำนวน 11 เรื่อง 44 ตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ "เกณฑ์สำหรับวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในละครโทรทัศน์" และ "แบบวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรม" ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และอาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับการตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) ก่อนที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในละครโทรทัศน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำเกณฑ์ที่ได้รับการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว มาทำการวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในละครโทรทัศน์ พร้อมกับผู้ร่วมวิเคราะห์จำนวน 1 ท่าน

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ซึ่งเป็นค่าความถี่ มาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง ประกอบความเรียง

ศูนย์วิทยุโทรพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกในละครโทรทัศน์ สรุปโดยเรียงตามความถี่จากเรื่องที่มีความถี่รวมของเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกสูงสุด ไปหาเรื่องที่มีความถี่รวมของเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกต่ำสุด ได้ดังนี้

สารวัตรใหญ่ มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกจำนวน 16 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 101 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความซื่อสัตย์สุจริต ปรากฏอยู่มากที่สุด มีจริยธรรมด้านบวกครบ

ไม่มีสวรรค์สำหรับคน มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกจำนวน 12 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 88 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความเมตตา ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านบวกที่ขาดคือ ความสามัคคี , การพึ่งตนเอง , ความยุติธรรม และ ความรักชาติ

เจ้านาง มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกจำนวน 10 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 75 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความเมตตา ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านบวกที่ขาดคือ ความมีวินัย , ความสามัคคี , ความประหยัด , การพึ่งตนเอง , ความยุติธรรม และ ความรักชาติ

โสมส่องแสง มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกจำนวน 14 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 62 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านบวกที่ขาดคือ ความซื่อสัตย์ และ ความยุติธรรม

ดาวพระศุกร์ มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกจำนวน 9 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 58 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน "ความเมตตา" ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านบวกที่ขาดคือ ความมีวินัย , ความซื่อสัตย์สุจริต , ความสามัคคี , ความประหยัด , ความยุติธรรม และ ความรักชาติ

เพื่อเธอ มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกจำนวน 14 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 58 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านบวกที่ขาดคือ ความสามัคคี และ ความรักชาติ

สาวร่าวง มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกจำนวน 11 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 52 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความกตัญญูต่เวที ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านบวกที่ขาด คือ ความซื่อสัตย์ , ความมีสติปัญญา , ความประหัด , ความยุติธรรม และ ความรักชาติ

ผ้าทอง มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกจำนวน 12 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 51 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความกตัญญูต่เวที ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านบวกที่ขาด คือ ความมีวินัย , ความสามัคคี , ความเสียสละ และ ความรักชาติ

ปราสาทมิด มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกจำนวน 10 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 49 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านบวกที่ขาด คือ ความมีวินัย , ความสามัคคี , ความมีสติปัญญา , ความประหัด , ความเสียสละ และ ความรักชาติ

เพลิงรักเพลิงแค้น มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกจำนวน 13 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 46 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความรับผิดชอบ ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านบวกที่ขาด คือ ความสามัคคี , ความเสียสละ และ ความรักชาติ

ปึกमार มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวกจำนวน 10 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 40 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความกตัญญูต่เวที ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านบวกที่ขาด คือ ความมีวินัย , ความสามัคคี , ความประหัด , ความเสียสละ , ความยุติธรรม และ ความรักชาติ

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ผลการวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบในละครโทรทัศน์ สรุปโดย
เรียงตามความถี่จากเรื่องที่มีความถี่รวมของเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบสูงสุด ไปหา
เรื่องที่มีความถี่รวมของเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบต่ำสุด

ปีกมาร มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบจำนวน 11 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม
72 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความไม่ยึดมั่นในคุณธรรม ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านลบที่
ไม่ปรากฏ คือ ความไม่มีวินัย , ความไม่สามัคคี , ความไม่ประหัย , ความไม่กตัญญูกตเวที
และความไม่รักชาติ

ไม่มีสวรรค์สำหรับคุณ มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบจำนวน 11 ด้าน ปรากฏใน
ความถี่รวม 71 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความไม่ยึดมั่นในคุณธรรม ปรากฏอยู่มากที่สุด
จริยธรรมด้านลบที่ไม่ปรากฏ คือ ความไม่สามัคคี , ความไม่เสียสละ , ความไม่เมตตา ,
ความไม่ยุติธรรม และ ความไม่รักชาติ

สาววัดใหญ่ มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบจำนวน 11 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม
66 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความไม่ยึดมั่นในคุณธรรม ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านลบ
ที่ไม่ปรากฏ คือ ความไม่มีวินัย , ความไม่สามัคคี , ความไม่กตัญญูกตเวที , ความไม่เสียสละ
และ "การไม่พึ่งตนเอง

เจ้านาง มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบจำนวน 7 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม
60 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านลบที่
ไม่ปรากฏ คือ ความไม่มีวินัย , ความไม่สามัคคี , ความไม่กตัญญูกตเวที , ความไม่ซื่อ
หมั่นเพียร , ความไม่เสียสละ , การไม่พึ่งตนเอง , ความไม่เมตตา , ความไม่ยุติธรรม
และ ความไม่รักชาติ

สาวร้าย มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบจำนวน 11 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม
60 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านลบที่
ไม่ปรากฏ คือ ความไม่มีวินัย , ความไม่สามัคคี , ความไม่กตัญญูกตเวที , ความไม่ซื่อ
หมั่นเพียร , ความไม่เสียสละ และ ความไม่รักชาติ

ผ้าทอง มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบจำนวน 8 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 51 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความไม่อดทนอดกลั้น ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านลบที่ไม่ปรากฏ คือ ความไม่มีวินัย , ความไม่สามัคคี , ความไม่ขยันหมั่นเพียร , ความไม่เสียสละ , การพึ่งตนเอง , ความไม่ยุติธรรม และ ความไม่รักชาติ

เพื่อเธอ มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบจำนวน 10 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 50 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความไม่ซื่อสัตย์สุจริต ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านลบที่ไม่ปรากฏ คือ ความไม่สามัคคี , ความไม่ประหยัด , ความไม่ขยันหมั่นเพียร , ความไม่เสียสละ , การไม่พึ่งตนเอง และ ความไม่รักชาติ

เพลิงรักเพลิงแค้น มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบจำนวน 11 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 50 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านลบที่ไม่ปรากฏ คือ ความไม่สามัคคี , ความไม่มีสติปัญญา , ความไม่เสียสละ , ความไม่ยุติธรรม และ ความไม่รักชาติ

ดาวพระศุกร์ มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบจำนวน 9 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 49 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความไม่อดทนอดกลั้น ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านลบที่ไม่ปรากฏ คือ ความไม่มีวินัย , ความไม่สามัคคี , ความไม่ประหยัด , ความไม่เสียสละ , การไม่พึ่งตนเอง , ความไม่รับผิดชอบ , และ ความไม่รักชาติ

ปราสาทมิด มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบจำนวน 7 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 48 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความไม่เมตตา ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านลบที่ไม่ปรากฏ คือ ความไม่มีวินัย , ความไม่สามัคคี , ความไม่ประหยัด , ความไม่กตัญญูทวดเวท , ความไม่อดทนอดกลั้น , ความไม่ขยันหมั่นเพียร , การไม่พึ่งตนเอง , ความไม่ยุติธรรม และ ความไม่รักชาติ

โสมส่องแสง มีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางลบจำนวน 8 ด้าน ปรากฏในความถี่รวม 24 ครั้ง โดยมีจริยธรรมด้าน ความไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปรากฏอยู่มากที่สุด จริยธรรมด้านลบที่ไม่ปรากฏ คือ ความไม่มีวินัย , ความไม่สามัคคี , ความไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ , ความไม่มีสติปัญญา , ความไม่ประหยัด , ความไม่กตัญญูทวดเวท , ความไม่อดทนอดกลั้น , ความไม่ยุติธรรม และ ความไม่รักชาติ

อภิปรายผล

1. จากการวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในละครโทรทัศน์ พบว่า ละครโทรทัศน์ทุกเรื่องที่น่ามาวิจัยจะมีเนื้อหาด้านจริยธรรมทางบวก คือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ , ความกตัญญู กตเวทী , ความอดทนอดกลั้น , ความขยันหมั่นเพียร , ความเมตตา , ความรับผิดชอบ ความยึดมั่นในคุณธรรม และเนื้อหาจริยธรรมทางด้านลบ คือ ความไม่ซื่อสัตย์สุจริต , ความไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ , ความยึดมั่นในคุณธรรม ซึ่งแสดงว่าละครโทรทัศน์ในปัจจุบัน มีการนำเสนอจริยธรรมทางบวกมากกว่าจริยธรรมทางลบ ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่ดีกับเยาวชน เพราะเยาวชนจะได้รับอิทธิพลทางจริยธรรมจากสื่อละครโทรทัศน์ ตามพฤติกรรมของตัวละคร (ธีรียง เกิดสุขพันธ์, 2525)

2. ละครโทรทัศน์ในปัจจุบัน ขาดการนำเสนอเนื้อหาจริยธรรมทางบวกเกี่ยวกับความรักชาติ , ความสามัคคี , ความยุติธรรม มากที่สุด ซึ่งจริยธรรมดังกล่าวมีความสำคัญสำหรับเยาวชนในปัจจุบันเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2537 นี้ เป็นปีรณรงค์วัฒนธรรมไทยแต่การนำเสนอจริยธรรมด้านความรักชาติ ซึ่งแสดงถึงการดำรงรักษาเอกลักษณ์ของชาติ กลับไม่ได้รับการส่งเสริมให้ปรากฏในละครโทรทัศน์อย่างเพียงพอ นอกจากนั้นเยาวชนในวัยนี้ จะมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นกลุ่มมาก (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2531) ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยจริยธรรมทางบวกในด้านความสามัคคี และความยุติธรรม เพราะจริยธรรมทั้ง 2 ด้านนี้ เป็นพื้นฐานเบื้องต้น ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน (พรชัย เชวงเดช, 2532) เพื่อให้เยาวชนเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม อยู่ร่วมกันในกลุ่มและในสังคมอย่างมีความสุข

3. จริยธรรมทางบวกที่ปรากฏในละครโทรทัศน์มากที่สุด คือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (15.07 %) ซึ่งจริยธรรมด้านนี้จะปรากฏในละครโทรทัศน์ทุกเรื่องและมีความถี่สูง ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างที่ดีให้กับเยาวชน ทำให้เยาวชนรู้จักให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น ที่ได้รับความเดือดร้อนและไม่เห็นแก่ตัว ส่วนจริยธรรมด้านลบที่ปรากฏในละครโทรทัศน์มากที่สุดคือ ความไม่ยึดมั่นในคุณธรรม (16.52 %) ซึ่งจะมีผลให้เยาวชนได้รับชมเรื่องราวที่แสดงถึง การปฏิบัติที่ผิดหลัก

กฎหมายและศีลธรรมโดยมีการเอาวัดเอาเปรียบ การกระทำความผิดโดยไม่เกรงกลัวต่อบาป ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเยาวชน ในวัยที่ถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้ง่าย เนื่องจากเยาวชนยังไม่มีประสบการณ์เพียงพอ (ธีรณรงค์ เกิดสุคนธ์, 2525)

4. ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศในปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีการนำเสนอจริยธรรมทางบวก ในด้านต่าง ๆ เพียงไม่กี่ด้าน จริยธรรมที่มีการนำเสนอในปริมาณมาก ได้แก่ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ , ความเมตตา , ความรับผิดชอบ , ความกตัญญูทดแทน , ความยึดมั่นในคุณธรรม , ความขยันหมั่นเพียร จริยธรรมทางบวกที่มีการนำเสนอน้อยที่สุด ได้แก่ ความสามัคคี , ความรักชาติ , ความยุติธรรม ส่วนจริยธรรมทางลบนั้น จริยธรรมที่มีการนำเสนอมากที่สุด ได้แก่ ความไม่ซื่อสัตย์สุจริต , ความไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ , ความไม่อดทนอดกลั้น , ความไม่เมตตากรุณา , ความไม่ยึดมั่นในคุณธรรม ทั้งนี้เพราะละครโทรทัศน์ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีแนวการนำเสนอเป็นละครชีวิต ที่กล่าวถึงความเป็นไปในครอบครัว การแก่งแย่งกัน การอิจฉา ริษยา การโต้ตอบกันด้วยความรุนแรง เพื่อสนองความต้องการด้านตลาดของผู้ชม ที่ต้องการแต่ความสนุกสนาน และความสะใจในอารมณ์ จึงทำให้จริยธรรมในด้านอื่น ๆ ไม่ค่อยได้รับความสำคัญ โดยเฉพาะจริยธรรมด้านความรักชาติ , ความยุติธรรม , ความสามัคคี มีการนำเสนอเล็กน้อย ทั้งนี้เพราะจริยธรรมดังกล่าวนี้ ไม่มีลักษณะเด่นที่จะสามารถจูงใจผู้ชมให้สนใจติดตามชมละครโทรทัศน์ ที่มีเนื้อหาจริยธรรมดังกล่าวสอดแทรกอยู่ จึงทำให้ผู้ผลิตไม่ให้ความสนใจในการนำจริยธรรมดังกล่าวมาสอดแทรกในเนื้อหาของละครโทรทัศน์

5. ในละครโทรทัศน์เรื่องสารวัตรใหญ่ และโสมส่องแสง เป็นละครโทรทัศน์ที่มีการนำเสนอจริยธรรมในทางบวกในด้านต่าง ๆ หลายด้าน และมีความดีสูง

เรื่องสารวัตรใหญ่ แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของสารวัตรใหญ่ ที่มีความซื่อตรงและเที่ยงธรรม ทำหน้าที่เพื่อรักษาความสงบสุขของประชาชน และผลประโยชน์ของประเทศชาติ

เรื่องโสมส่องแสง แสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อผู้นำประเทศ ที่ต้องทนต่อความยากลำบาก ทำการต่อสู้กับศัตรู เพื่อให้ได้มาซึ่งเอกราช และความสงบสุขของประเทศชาติ

ละครโทรทัศน์ทั้ง 2 เรื่องนี้ จึงเป็นละครโทรทัศน์ในลักษณะของละครแนวอุดมการณ์และสร้างสารคดีสังคม ซึ่งทำให้ผู้ชมได้เรียนรู้เกี่ยวกับจริยธรรมที่ควรปฏิบัติว่าตนเองควรที่จะพยายามปฏิบัติหน้าที่ของคนให้ดีที่สุด มีการเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อความสุขของส่วนรวมและประเทศชาติ

6. ละครโทรทัศน์ที่น่าออกแพร่ภาพให้ประชาชนรับชม ควรที่จะมีการพัฒนารูปแบบและการสอดแทรกจริยธรรมในด้านต่าง ๆ ให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น ไม่ใช่สร้างขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของคนเพียงบางกลุ่ม ซึ่งจริยธรรมที่สอดแทรกมานั้นก็จะมีจริยธรรมเพียงบางด้านเท่านั้น ควรที่จะมีการคิดเลือกและสร้างละครใหม่ ๆ ที่ไม่ได้เกิดจากการนำละครเรื่องเก่า ๆ มาสร้างซ้ำอีก เพื่อที่จะได้มีการสอดแทรกจริยธรรมด้านต่าง ให้ครบทุกด้าน เพื่อที่ผู้ชมจะได้รับจริยธรรมที่สอดแทรกมาได้อย่างครบถ้วน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการผลิตละครโทรทัศน์ ควรที่จะสอดแทรกจริยธรรมที่เกี่ยวกับความรักชาติ ความสามัคคี และความยุติธรรม เพิ่มเข้าไปให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากละครโทรทัศน์ส่วนใหญ่มักจะขาดจริยธรรมในด้านนี้
2. ในการชมโทรทัศน์ของเยาวชนนั้น ผู้ปกครองควรเป็นผู้ชี้แนะเยาวชนให้ทราบถึงเนื้อหาจริยธรรมที่ปรากฏในละครเรื่องนั้น ๆ ทั้งทางด้านบวกและลบ พร้อมทั้งแนะนำให้เยาวชนได้นำเอาสิ่งที่ดีมีประโยชน์มาใช้เป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิต และทั้งสิ่งที่ชั่วร้ายไม่นำมาปฏิบัติ
3. ส่วนละครโทรทัศน์ใด ถ้ามีการนำเสนอเนื้อหาที่ทำให้เกิดความรู้สึกในทางลบ โดยมีการสอดแทรกจริยธรรมในทางลบไว้มาก ไม่เหมาะสมที่จะให้เยาวชนรับชม ก็เป็นหน้าที่ของผู้ที่รับผิดชอบ ที่จะทำการย้ายเวลาการออกอากาศของละครโทรทัศน์ดังกล่าวออกไปในช่วงเวลาดึกขึ้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ เยาวชนได้รับชมละครโทรทัศน์ดังกล่าว
4. ควรมีการศึกษาในเรื่องของการสร้างเกณฑ์สำหรับการวิเคราะห์เนื้อหาในละครโทรทัศน์อย่างจริงจัง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวิเคราะห์เนื้อหาของละครโทรทัศน์ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาด้านจริยธรรมในรายการโทรทัศน์ประเภทอื่น ๆ เช่น ในรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก รายการเกมโชว์ และรายการปกิณกะบันเทิง (Variety) ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน

2. ควรมีการวิจัยต่อไปว่า เมื่อมีการวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในละครโทรทัศน์ ออกมาแล้ว เขาชนได้มีการรับรู้เกี่ยวกับเนื้อหาด้านจริยธรรมที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ ตรงกับ ผลของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย